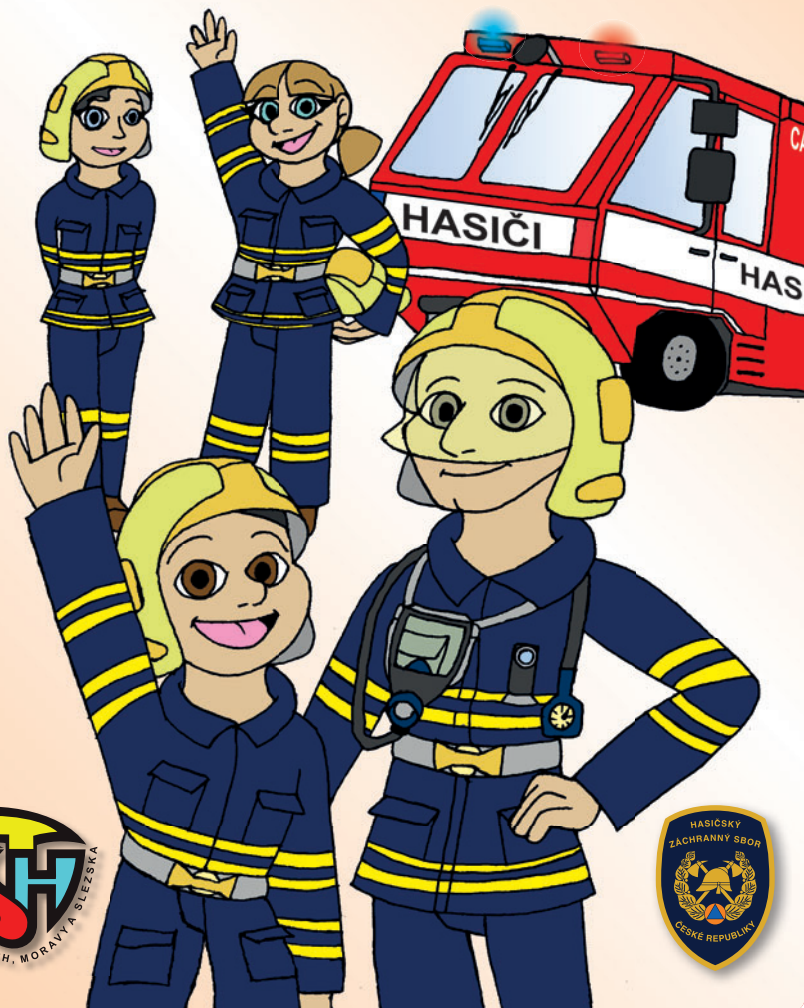

HASIČ Tonda si ví rady

POŽÁRNÍ OCHRANA A OCHRANA OBYVATELSTVA

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

ODBORNÝ GARANT: Hasičský záchranný sbor České republiky

MLADÍ HASIČI

Máš chuť naučit se něco nového a být součástí velké party, která táhne za jeden provaz? Jako **mladý hasič** získáš znalosti z oblasti požární ochrany, osvojiš si dovednosti, které ti pomohou zvládat různé mimořádné situace a pomáhat tam, kde je potřeba.

Čeká tě spousta nezapomenutelných zážitků, noví kamarádi, zábavné hry a soutěže, při kterých se naučíš spolupracovat s ostatními a zlepšit svou sílu a kondici. **PŘIDEJ SE K NÁM A STAŇ SE MLADÝM HASIČEM!**

Mladí hasiči se mohou zapojit jak do činnosti v kolektivu mladých hasičů prostřednictvím výchovně - vzdělávacích aktivit, tak i do činnosti sportovního oddílu, tedy do sportovních aktivit.

Výchovně - vzdělávací aktivity se zaměřují na rozvoj vědomostí a dovedností z oblasti požární ochrany a integrovaného záchranného systému, zároveň podporují všeobecné vzdělání a sociální dovednosti dětí a mládeže prostřednictvím volnočasových aktivit.

Sportovní aktivity jsou zaměřeny na fyzickou přípravu, pohybové aktivity a hasičský sport, které přirozeně rozvíjejí pozitivní vztah k pohybu, podporují budování zdravého životního stylu a zlepšují fyzickou zdatnost.

Mimo pravidelných schůzek, tréninků nebo soutěží mladí hasiči společně podnikají výlety, víkendové akce, tábory, kulturní vystoupení, exkurze, besedy nebo vzdělávací programy různého zaměření. Všechny tyto aktivity zároveň motivují mladé lidi k budoucímu zapojení do jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, kde mohou pomáhat při ochraně života, zdraví a majetku.

Nezáleží na tom, odkud pocházíš, jaké máš schopnosti nebo co tě baví nejlépe – **každý má šanci se zapojit!**

Chceš vědět víc?

Naskenuj QR kód,
nebo se podívej na stránky
<https://mladez.dh.cz/>

Foto: Petra Klímová pro SDH Květuš

Ahoj holky a kluci,

každý z vás už jistě viděl rychle jedoucí velká červená vozidla se zapnutými majáky. Hned jste poznali, že to jsou hasiči, kteří spěchají někam, kde hoří nebo se stala nehoda, aby často s nasazením vlastního života pomohli ostatním.

Ne každý ví, jak se ve vypjatých situacích, kdy je ohroženo zdraví či život lidí, zachovat, a často tak neúmyslně komplikuje práci nejen hasičům, ale i dalším složkám integrovaného záchranného systému, jako jsou zdravotnická záchraná služba nebo policie.

A právě proto jsme pro vás připravili tuto publikaci.

Mladý hasič Tonda vám vysvětlí, co dělat, když začne hořet, když dojde k nějaké živelní pohromě, jako je například povodeň, jak správně volat na tísňové linky, ale především jak se chovat, abychom na ně vůbec volat nemuseli.

Věřím, že se při čtení a prohlížení nejen naučíte mnoho užitečných a důležitých věcí, ale že si užijete i zábavu při vybarvování obrázků a řešení kvízů a testů.

Ing. Monika Němečková
starostka SH ČMS

Impressum:

Vydáno v rámci projektu Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

HASIČ Tonda si ví rady
POŽÁRNÍ OCHRANA A OCHRANA OBYVATELSTVA

Vydavatel: IV - Nakladatelství s.r.o., IČ: 27585948
Americká 525/23, 120 00 Praha 2

Odborný garant: Hasičský záchranný sbor České republiky

Ilustrace: Marie Gubina 2024

Grafická úprava a tisk: Graphic Live spol. s r.o. • www.graphiclive.eu

Vyšlo: X.X.2025, číslo XXX • MK ČR E 24682 • **NEPRODEJNÉ**

Vydáno v Praze • Distribuce: Xxxxxx kraj • Periodicita: 2x ročně

Děkujeme všem firmám a jednotlivcům, jejichž příspěvky umožnily vydání této publikace.

Ahoj kluci a holky,

jmenuji se **Tonda** a už několik let chodím do kroužku Mladých hasičů. Učíme se, co máme dělat při požáru, za bouřky – no prostě vždy, když se dostaneme do nějaké nebezpečné situace.

A protože jsou to důležité věci, chtěl bych vás je také naučit, abyste si vždy věděli rady.

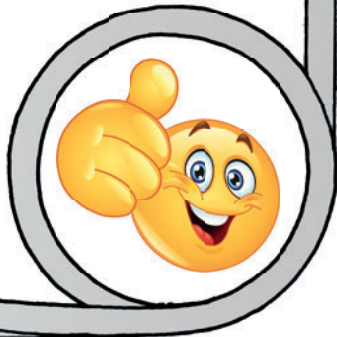

Co se tedy dozvíte ?

- co máte dělat, když doma hoří ...
- jak volat tísňovou linku ...
- jak poskytnout zraněnému první pomoc ...
- na co si dát pozor v přírodě ...
- a mnoho dalšího ...

PAMATUJTE SI:

Když víte, co máte v nebezpečné situaci dělat, zachráníte si život!

Hasiči nám vždy pomohou

Hasiči nám pomáhají v mnoha nebezpečných situacích.

Společně s policisty a zdravotníky zachraňují lidské životy a nikdy nás nenechají v nouzi.

Hasiči hasí požáry.

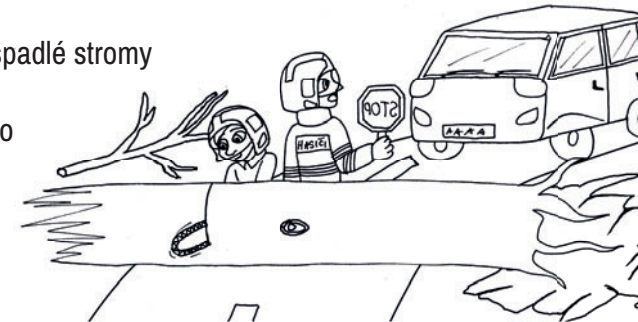
At' už hoří doma, v přírodě nebo třeba v továrně, vždy přijedou, aby požár zlikvidovali.

Hasiči pomáhají zachraňovat lidi při povodních a jiných přírodních pohromách.

Varují nás také před hrozícím nebezpečím a mohou nařídit evakuaci, to znamená opuštění nebezpečného prostoru.

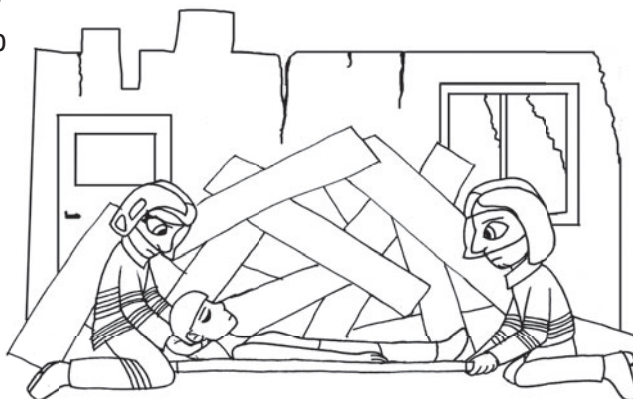

Hasiči odstraňují spadlé stromy a jiné překážky, které na silnici nebo železnici mohou způsobit nehodu.

Hasiči vyprošťují zraněné
- z vozidel při dopravních nehodách
- ze zřícených budov
po zemětřesení nebo
např. po výbuchu
plynu.

Hasiči nenechají v nouzi ani zvířata.
Zachraňují je při požárech, povodních
nebo ekologických haváriích.

Víte, co je ekologická havárie?

Hasiči pomáhají i zvířatům,
která uvíznou v nějaké pasti - na stromě, upro-
střed zamrzlého rybníka nebo v hluboké jámě.

Víte, co je hoření, oheň nebo požár?

Při **hoření** dochází ke spalování hořlavých látek, vzniká teplo a světlo.

Většina věcí a látek v našem okolí jsou hořlavé, např. papír, dřevo, oblečení, plasty, suchá tráva, některé chemické látky nebo plyny. **Nehořlavé látky** jsou např. většina kovů, sklo nebo kámen.

Oheň je hoření na omezeném prostoru, které člověk sám založil (zapálil oheň), řídí ho a kontroluje. Je to například táborák, nad kterým si opékáme špekáčky.

Požár je nežádoucí hoření, které si člověk nepřál a nemá ho pod kontrolou a které může způsobit velké škody.

Jak požár může vzniknout?

- **technickou závadou** (poškozená zásuvka, vadný kabel žehličky atd.)
- **lidskou nedbalostí** (odhozená cigareta, vypalování trávy na zahradě atd.)
- **přírodními silami** (úder blesku)
- **samovznícením**

OHEŇ

POŽÁR

Oheň nám pomáhá, poskytuje teplo a světlo, ale nekontrolovaný oheň škodí ...

OHEŇ NIKDY NESMÍME NECHAT BEZ DOZORU!

Oheň není hra

Zapalovat oheň a manipulovat s ním mohou jen dospělí!

V následujícím kvízu najdete obrázky různých předmětů.
Označte **ZELENĚ** ✓ věci, které jsou pro děti bezpečné, a **ČERVENĚ** ✗ věci, které jsou nebezpečné a mohou vás popálit nebo způsobit požár.

NEBEZPEČNÉ věci jsou: sud s benzínem, zápalky, plynový kuchyňský sporák, hořící svíčka

Tísňové linky

Tísňové linky jsou důležitá telefonní čísla, na která můžete zdarma zavolat (a to i bez kreditu nebo SIM karty), pokud potřebujete pomoc vy, někdo ve vašem okolí nebo pokud hrozí nebezpečí.

Pokud voláte na tísňovou linku, nikdy nezapomeňte říct:

Kdo volá - Co se stalo - Kde se to stalo.

Následující telefonní čísla by měl znát každý:

- Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany

telefonní číslo ☎ **150**

- Zdravotnická záchranná služba

telefonní číslo ☎ **155**

- Policie České republiky

telefonní číslo ☎ **158**

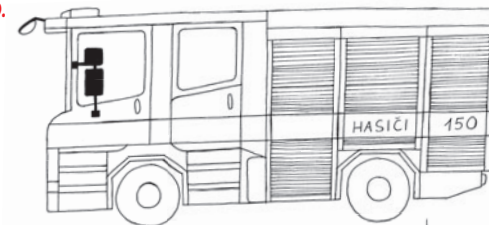
- Obecní a městská policie

telefonní číslo ☎ **156**

V případě, kdy je třeba asistence více záchranných složek najednou (např. těžká dopravní nehoda) nebo si nejste jisti a nemůžete si vzpomenout, kterou tísňovou linku kontaktovat, volejte ☎ **112**.

Toto číslo funguje v celé Evropské unii a postupně se zavádí i v dalších státech.

VOLÁNÍ NA TÍŠŇOVÉ LINKY SE NESMÍ ZNEUŽÍVAT - VOLEJTE JEN VE VÁŽNÝCH PŘÍPÁDECH!

Co udělám, když uvidím požár?

Tísňové linky už znáte.

Víte ale, jak správně postupovat, když na tísňovou linku zavoláte?

**PŘEDSTAŤE SI, ŽE VIDÍTE HOŘET DŮM
NEBO KŘOVÍ V LESE.**

V následujícím návodu se nám pomíchala slova.
Dokážete doplnit správné slovo na správné místo?

UDÁLOST TELEFON INSTRUKCE
112 OPERÁTORA CO 150 JMÉNO

Zavolejte na tísňovou linku hasičů nebo jednotné evropské číslo tísňového volání:

Vyčkejte na přihlášení .

Řekněte své .

Řekněte, kde se stala ,

a se stalo.

Nezavěšujte a čekejte na .

Operátor tísňové linky vám poradí, co máte dělat.

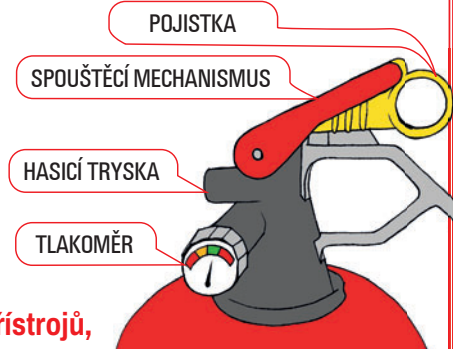
Správné pořadí slov: 150, 112, operátora, jméno, událost, co telefon, instrukce

Hasicí přístroje

Nejjednodušší způsob, jak uhasit začínající požár, je použít hasicí přístroj.

Je to nádoba červené barvy, která obsahuje hasicí látku. Spouštěcí zařízení hasicího přístroje je chráněno pojistkou, která se musí před použitím odstranit. Ujistěte se, že je přístroj správně naplněný (tlakoměr ukazuje tlak v zeleném poli), a řiďte se návodem k použití, který je na přístroji.

Existuje několik druhů hasicích přístrojů, proto je důležité vědět, kdy který použít:

Vodní hasicí přístroj dobře hasí papír, dřevo a jiné pevné hořlavé látky.

NESMÍ se použít na hašení elektrických zařízení pod napětím, tuků a olejů!

(Hrozí nebezpečí úrazu elektrickým proudem nebo výbuchu oleje)

Práškový hasicí přístroj

je univerzální, hasí elektrické spotřebiče, pevné látky, kapaliny i plyny.

Pěnový hasicí přístroj je nejlepší na hašení benzínu, nafty nebo olejů.

NESMÍ se použít na hašení elektrických zařízení pod napětím!

(Hrozí nebezpečí úrazu elektrickým proudem)

Sněhový hasicí přístroj hasí elektrické spotřebiče a jemnou mechaniku.

NESMÍ se použít na hašení sypkých látek, hořlavého prachu nebo olejů!

(Silný tlak v hasicím přístroji může rozšířit hořící částice po okolí)

Požární hlásiče

Požární hlásiče jsou elektronická zařízení citlivá na kouř a teplotu.

V případě požáru nás na nebezpečí upozorní světlem a zvukem.

Jakmile se spustí požární hlásič, musíme okamžitě opustit budovu a zavolat hasiče!

Požární hlásiče se umísťují na strop, protože kouř i teplo stoupá vzhůru.

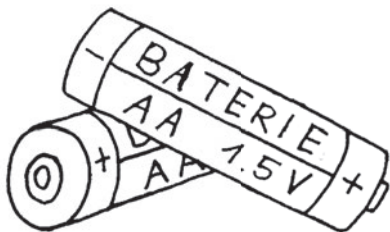
Alespoň jedním požárním hlásičem by měl být vybaven každý byt, ať už ve velkém bytovém domě nebo v rodinném domku. Hlásičem **MUSÍ** být vybavený i prostor určený k ubytování osob (např. pokoj v hotelu).

Aby požární hlásiče fungovaly, musejí mít nabité baterie.

Proto je **nutné** baterie pravidelně kontrolovat a měnit podle návodu k použití hlásiče.

Požární hlásič s vybitými bateriemi nám je k ničemu!

Můžete to dospělákům čas od času připomenout.

Hořím - jak se zachovat?

U táboráku nebo doma u krbu se může stát, že od otevřeného ohně odletí žhavý uhlík a zapálí na někom oblečení.

Co dělat v takové situaci?

Pokud na vás začne hořet oblečení, platí tato zásadní pravidla:

Zachovejte klid, jedněte rychle, ale s rozvahou.

- **Zastavte se** - neutíkejte, nemávejte rukama, **dřepněte si** - snížíte svoji výšku a zpomalíte šíření plamenů.

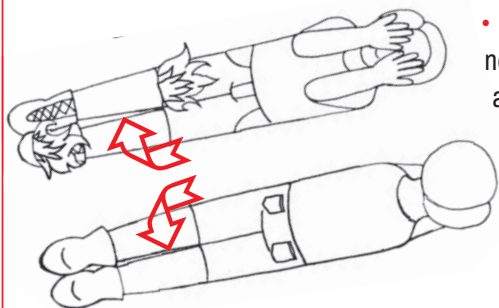

- **Lehněte si co nejrychleji na zem**, dlaněmi si chraňte obličej a oči. Ale **POZOR!** Na zemi nesmí být nic hořlavého - do suché trávy si rozhodně nelehejte!

- Oheň uhasíte tak, že **plameny** buď **ochladíte**, nebo k nim **zamezíte přístupu vzduchu**. K ochlazení je nejvhodnější voda, ale můžete použít i sodovku nebo jiný nealkoholický nápoj.
- Když zamezíte přístupu vzduchu, plameny uhasíte. Svlekněte si bundu a přitiskněte ji na hořící kalhoty, můžete použít i deku, ručník apod.

Hořím - jak se zachovat?

• Pokud nemáte bundu, deku nebo něco podobného, **lehněte si** na zem a **převalujte se** ze strany na stranu, tím plameny udusíte.

Ale **POZOR** - nesmíte se převalovat v ničem hořlavém, např. v suché trávě nebo spadáném listí!!

Když se snažíte uhasit hořící oblečení na jiné osobě, platí stejná pravidla:

Donutíte hořící osobu, aby se zastavila, přikryje ji bundou, dekou apod., není-li nic z toho po ruce, položte hořícího na zem a převalujte ho ze strany na stranu. Pokud došlo k **popálení**, poskytněte po uhašení první pomoc. **Pravidla první pomoci najdete na dalších stránkách.** Poté ihned volejte zdravotnickou záchrannou službu (linka 155 nebo 112).

Jak se chovat při požáru

Víte, jak se správně zachovat, když začne hořet třeba u vás doma?

U **malého požáru, který se ještě nerozšířil** (např. chytil ubrus od svíčky...), nejprve upozorníte dospělého a snažte se uhasit oheň svépomocí - nejlepší je použít správný hasicí přístroj, ochladit plameny vodou (**ale pouze pokud nehoří elektrický spotřebič nebo olej!**) nebo je zadusit dekou, bundou apod.

Pokud jste **požár** zpozorovali pozdě a již **se nebezpečně rozšířil**, nesnažte se ho hasit sami, ani se před ohněm schovávat!

Rychle opusťte dům a zavolejte o pomoc na tísňovou linku 150 nebo 112.

Při požáru **nepoužívejte výtahy**, ale schodiště!

Vždy sledujte značení únikové cesty - ta vás dovede k východu, který je vždy zřetelně označený zelenou tabulkou:

Pokud se požár rozšířil tak, že není možné dům opusťit - **zavřete dveře, utěsněte mezery**, kudy by mohl do místnosti proniknout kouř (nejlépe mokrým hadrem či ručníkem). Je-li to možné, otevřete okna (**pozor - nesmí jimi do místnosti vniknout kouř!**) a **dejte znamení hasičům**, že jste v budově - voláním, máváním, nebo vyvěšením kusu látky (např. prostěradla) z okna.

Jak se chovat při požáru

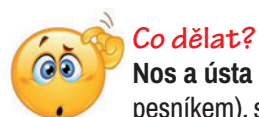
Pokud došlo k požáru a musíte opustit hořící dům, buďte opatrní!

Při opuštění hořícího domu použijte únikové požární schodiště a řiďte se plánem únikové trasy, který je v budovách na každém patře umístěn. **Nepoužívejte při požáru výtahy** - pokud by došlo k výpadku elektrické energie, zůstanete v nefunkčním výtahu bez možnosti úniku!!!

Dům opouštějte klidně, ale rychle a ohleduplně k ostatním - i oni se chtějí zachránit. **Nepanikařte!**

POZOR - nebezpečí při požáru nepředstavují jen plameny a velký žár, ale také kouř a jedovaté zplodiny, které při požáru vznikají.

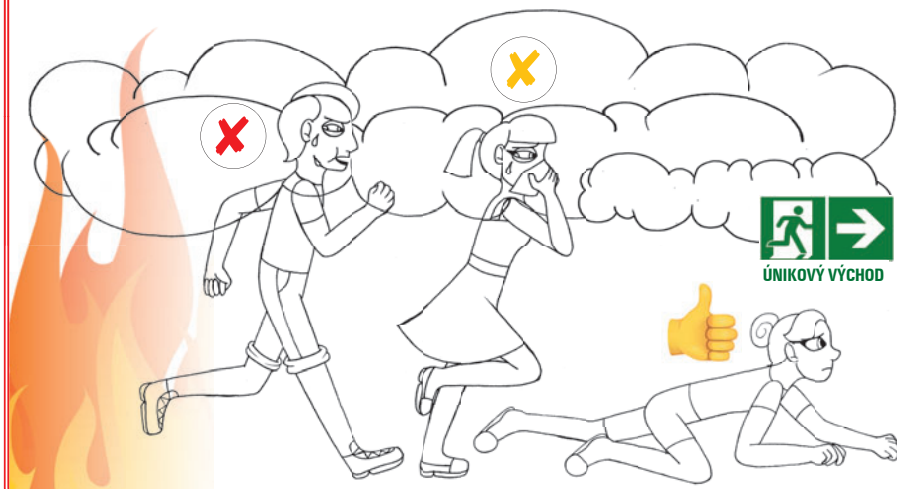
Kouř při požáru může být jedovatý, dráždí oči a ztěžuje dýchání. Pokud se vám kouř dostane do očí, nebo se ho nadýcháte, ztratíte orientaci a můžete spadnout ze schodů nebo vběhnout do plamenů - **proto se vždy vyhněte kontaktu s kouřem!**

Co dělat?

Nos a ústa si kryjte látkou namočenou ve vodě (např. mokrým kapesníkem), snížíte tak podráždění kouřem a bude se vám dýchat lépe.

Kouř, který vzniká při požáru, je **teplý a stoupá vzhůru**. Pokud udržíte **hlavu POD ÚROVNÍ KOUŘE** - budete se pohybovat po kolenou nebo se plazit po břiše, nedostane se vám kouř do očí ani do dýchacích cest - **zachráníte se!**

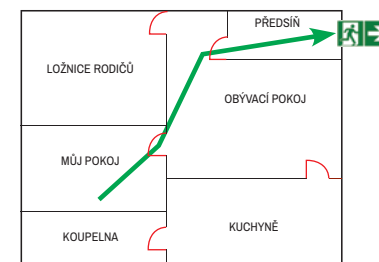
Únikový východ

Ve veřejných budovách (školy, úřady, obchody) jsou plány únikové trasy zpravidla vyvěšené v každém podlaží, v hotelu dokonce v každém pokoji.

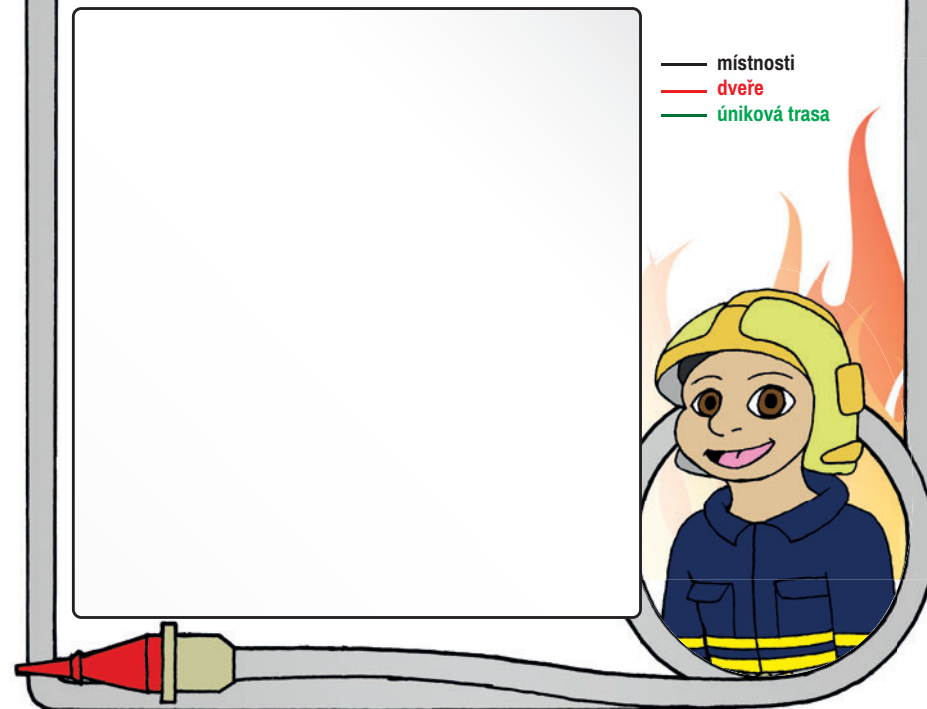
U bytových nebo rodinných domů je třeba tyto únikové trasy připravit, znát je a zajistit, aby se na nich nenacházely překážky (nábytek, hračky...).

Připravte si únikovou trasu pro byt nebo rodinný domek, kde bydlíte.

Nakreslete si podle vzoru do připraveného čtverce plán vašeho bytu a nejlépe společně s rodiči vyznačte únikovou trasu, kudy byste se v případě požáru dostali nejrychleji do bezpečí.

— místnosti
— dveře
— úniková trasa

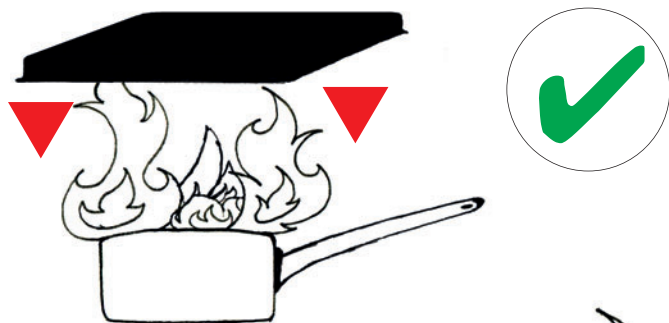
Požár v kuchyni

Kuchyně je z hlediska požáru nejnebezpečnějším místem v domě. Proto by měl být v kuchyni vždy hasicí přístroj (univerzální práškový nebo přímo určený na hašení olejů, hasicí deka nebo sprej) a požární hlásič.

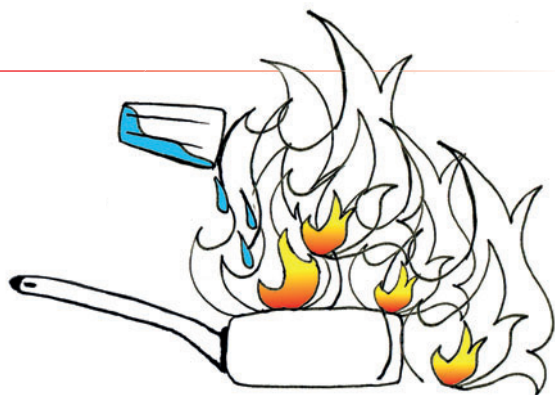
Požár v kuchyni velmi často vzniká vznícením oleje - např. na pánvičce.

Zapamatujte si:

- Hořící olej na pánvi ani jiné hořlavé kapaliny se nikdy nesmí hasit vodou (může dojít k rozšíření ohně nebo dokonce k výbuchu oleje, který způsobí vážná zranění).
- Při vzniku požáru v kuchyni upozorněte dospělé, aby vypnuli přívod plynu a elektřiny - tím odstraní zdroj tepla.
- Nejvhodnější je oheň rychle zadusit - hořící pánev zakrýt pokličkou, plechem na pečení, mokrou utěrkou nebo zasypat nehořlavým materiálem např. hlinou z květináče. Tím zamezíte přístupu vzduchu.

POZOR!

Požár elektrických spotřebičů

Pokud začne hořet elektrický spotřebič (vařič, topinkovač, gril, žehlička, televizor nebo počítač...) **NIKDY NEPOUŽÍVEJTE K HAŠENÍ VODU!** Voda je elektrický vodič, to znamená, že jí prochází elektrický proud, který vás může vážně zranit nebo dokonce zabít.

Při požáru elektrických přístrojů:

- Nejprve přerušte přívod elektrické energie - vytažením přívodní šňůry ze zásuvky nebo požádejte dospělého, aby vypnul jistič v rozvodné skříni.
- Pro uhašení použijte **práškový** hasicí přístroj.
- Jestliže jste přerušili přívod elektrické energie, můžete plameny také zadusit zakrytím např. dekou.

Aby se snížilo riziko požáru, musejí hlavně dospělí pamatovat na to, že:

- Elektrické spotřebiče nesmějí být ve styku s vlhkostí.
- Nebezpečí požáru představují také silně zaprášené elektrické přístroje.
- Je nutné pravidelně kontrolovat stav spotřebičů, přívodních šňůr a elektrických zásuvek.
- Elektrické zásuvky nepřetěžovat zapojením příliš mnoha spotřebičů.
- Při bouřce, nepřítomnosti nebo pokud se elektrické přístroje dlouhodobě nepoužívají, je dobré vytáhnout přívodní šňůru ze zásuvky.

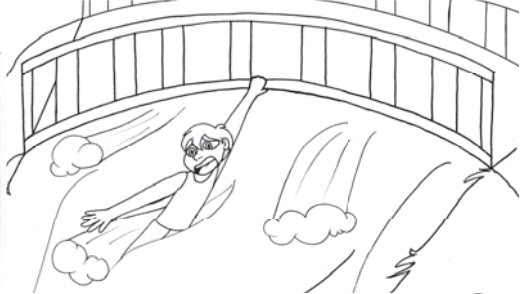

Tak to můžete dospělákům čas od času připomenout.

Kdy voláme hasiče?

Doplňte správné číslo nebo čísla tísňových linek, která zavoláte, pokud se stanete svědkem zázorněné nebezpečné situace:

1. Kamarád spadl do řeky a hrozí, že ho odnese proud, a na blízku není nikdo, kdo by pomohl ...

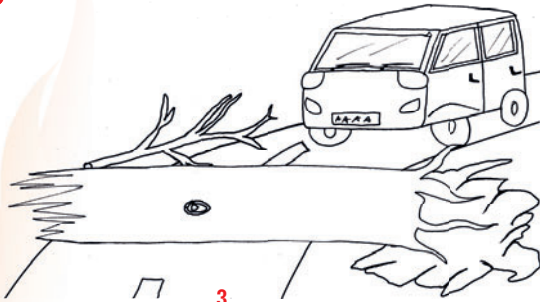
ZAVOLÁM

nebo

2. Vidiš zvíře, které spadlo do hluboké jámy nebo se pod ním prolomil led ...

ZAVOLÁM

nebo

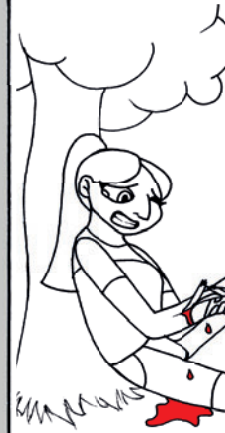

3. Vidiš překážku, která by mohla způsobit nehodu, např. spadlý strom na silnici nebo sesuv půdy na železniční trati ...

ZAVOLÁM

nebo

Správné odpovědi:
1.: 150 nebo 112
2.: 150 nebo 112
3.: 150 nebo 112

4. Kamarádka si zlomí ruku, stane se jiné vážné zranění nebo dojde k ohrožení života ...

ZAVOLÁM

nebo

5. Staneš se svědkem krádeže nebo přepadení. Nesnažíš se zločince chytit, ale zavoláš ...

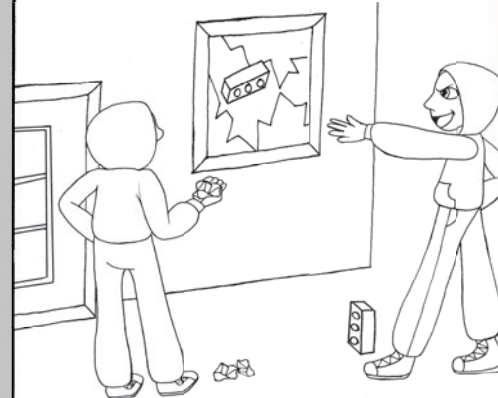
ZAVOLÁM

nebo

6. Vidiš vandaly, jak ničí v parku lavičky, rozbíjejí okna, sprejují fasády atd. ...

ZAVOLÁM

nebo

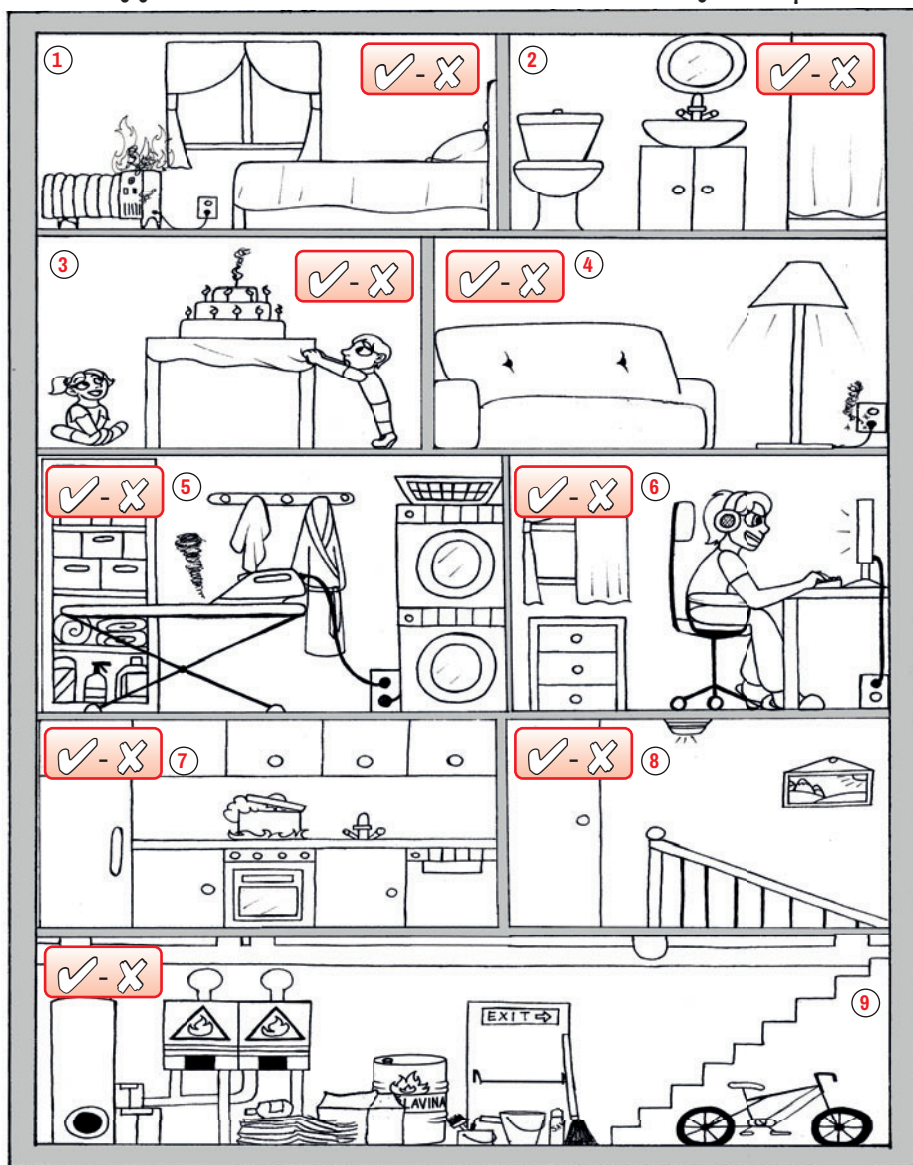

Správné odpovědi:
4.: 155 nebo 112, 5.: 158 nebo 112, 6.: 156 nebo 112

Riziko vzniku požáru

Označte červeně **X** 6 místností, ve kterých hrozí vznik požáru nebo představují jiné riziko. Zeleně **✓** označte 3 místnosti, které jsou bezpečné.

Pyrotechnika a oslavy

Oslavy, narozeniny nebo jiná výročí mohou představovat zvýšené riziko vzniku požáru. Aby použití rachejtli a ohňostrojů bylo co nejbezpečnější, je nezbytné dodržovat následující pravidla:

Ohňostroje:

- **SE ZÁBavní PYROTECHNIKOU SMÍ MANIPULOVAT POUZE Dospělé OSOBY!**
- Pyrotechniku je třeba skladovat tak, aby nebyla v dosahu dětí, a na místech, kde nemůže dojít k jejímu samovolnému vznícení.
- Lze ji odpalovat pouze venku, na volném prostranství, vždy podle návodu a na místech, kde je to povoleno. **V některých obcích a městech je používání pyrotechniky zakázáno!**
- Odpalovat lze pouze pyrotechniku úředně schválenou a zakoupenou u prodejců, kteří k jejímu prodeji mají povolení.
- Pokud najdeš na zemi zbytky rachejtli, petard nebo odpalovacího zařízení, **NIKDY SE JICH NEDOTÝKEJ!** Nemůžeš vědět, zda jsou skutečně již nefunkční. Mohly by explodovat a vážně ti poranit ruce, oči nebo jiné části těla!

ZAMYSLETE SE:

Opravdu je nutné při oslavách zábavní pyrotechniku používat? Myslíte si, že bez rachejtli a petard byste si oslavu neužili?

To, co se líbí vám, může být nepříjemné ostatním lidem.

Pro zvířata – vaše psí parťáky i volně žijící zvířata představuje zábavní pyrotechnika velké nebezpečí, může je vyděsit, zranit nebo dokonce zabít!

Správně označené místnosti jsou: 1-poskožený el. spotřebič, 2-neopatrná manipulace s otevřeným ohněm, 3-zapnutá elektrická zásuvka, 4-zapnutá žehlička bez dozoru, 5-zapnutý kuchyňský sporák bez dozoru, 6-horlavé materiály v blízkosti plynových kotlů, zatavaseny únikový východ.

Vánoce při svíčkách

Nejen o Vánocích, ale i při jiných akcích a oslavách rádi zapálíme svíčky, abychom vytvořili příjemnou atmosféru.

Svíčky a prskavky jsou ale otevřený oheň, dávejte pozor, ať se oslava nestane noční můrou.

Svíčky a prskavky:

- Svíčky musí stát pouze na nehořlavé podložce v dostatečné vzdálenosti od ostatních hořlavých předmětů.
- Při pohybu okolo zapálených svíček buďte opatrní, dávejte pozor i na psy a ostatní domácí mazlíčky.
- Nenechávejte hořící svíčky bez dozoru - při opuštění místnosti je uhasťte, elektrické svíčky vytáhněte ze zásuvky.
- Pozor na prskavky, je to otevřený oheň, od odletujících jisker může snadno vzniknout požár.

POZOR!

Lampiony štěstí

Létající lampiony štěstí pocházejí z Číny. Jsou to vlastně malé horkovzdušné balóny.

Aby vzlétly, musí se pod nimi zapálit oheň.

PŘEDSTAVUJÍ VELKÉ RIZIKO POŽÁRU

A HASIČI JEJICH VYPOUŠTĚNÍ DŮRAZNĚ NEDOPORUČUJÍ!

Nad hořícím lampionem totiž okamžitě ztrácíte kontrolu, nemůžete ho nijak řídit.

Lampion nesený větrem tak může spadnout kdekoliv a způsobit požár.

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODY VZNIKLÉ PŘI POŽÁRU NESE VŽDY TEN, KDO LAMPIÓN VYPUSTIL!

ZAMYSLETE SE: Stejně jako v případě zábavní pyrotechniky - myslíte si, že byste si oslavu bez vypouštění lampionů štěstí neužili? Když lampion způsobí požár, přinese vám místo štěstí pořádnou smůlu.

Pokud se přesto rozhodnete při své oslavě lampiony štěstí použít, **nikdy je nevypouštějte:**

- V blízkosti skladů sena, slámy, čerpacích stanic.
- V blízkosti stromů - např. v lese nebo v parku.
- Pod dráty elektrického vedení.
- Při velkém shromáždění osob.
- V době zvýšeného sucha.
- Za větru.

První pomoc

Při neopatrném nebo nepozorném zacházení s ohněm či horkými předměty může dojít ke zranění. Hořící i horký předmět nebo oheň způsobují **POPÁLENINY**. Popáleniny vzniknou také po kontaktu s elektrickým proudem. Vařící voda, horký olej nebo pára způsobují **OPAŘENINY**.

Jak závažné je zranění?

Závažnost zranění pomůže odhadnout „**pravidlo dospělé ruky**“. Je-li popálená či opařená plocha **menší než dospělá ruka**, většinou se nejedná o vážné zranění. Jestliže je poraněná plocha **větší než dospělá ruka**, téměř vždy se jedná o závažné zranění, kdy je nutné volat zdravotnickou záchrannou službu (tísňová linka **155**). **Avšak hlavně u dětí nemůžeme podceňovat ani menší zranění.**

Co dělat?

- Zabraňte dalšímu působení tepla na poraněného – dostaňte ho z dosahu ohně nebo horkého předmětu.
- Svlékněte poraněnému mokrý či horký oděv (pokud není přiškvařený, ten nikdy **nestrhávejte!**).
- Odstraňte rychle hodinky a šperky – zraněné místo začne natékat a šperky by mohly část těla přiškrtit.
- Poraněná místa ochlazujte studenou vodou nebo studenými obklady.
- Větší a závažnější popáleniny zakryjte čistou namočenou látkou (kapesníkem, ručníkem ...) nebo sterilním obvazem a vyhledejte lékařské ošetření. Ve vážných případech volejte zdravotnickou záchrannou službu (tísňová linka **155**).

POZOR!

- Studenou vodou ochlazujte pouze poraněná místa! Nesprchujte poraněného studenou vodou ani ho neponořujte např. do vany se studenou vodou – **může dojít k podchlazení.**
- Nepoužívejte při chlazení led – **hrozí riziko prohloubení popáleniny.**
- Pokud je to možné, nepoužívejte k chlazení vodu z řeky nebo rybníka – **hrozí riziko infekce.**
- Nepropichujte puchýře, nestrhávejte přiškvařený oděv, nemažte zraněná místa mastmi, oleji, sádlem apod.

V přírodě

Hlavně v létě si rádi opékáme buřty u táboráku nebo grilujeme – samozřejmě pouze tam, kde je to povolené! Aby se z příjemného posezení nestal velký problém v podobě požáru, je třeba při rozdělování ohně v přírodě **dodržovat následující pravidla:**

- Oheň rozdělávejte **POUZE** za přítomnosti dospělého!
- **NIKDY** oheň nerozdělávejte za silného větru, extrémního sucha nebo v suché trávě.
- Ohniště dobře obložte kameny, aby se oheň nemohl šířit po okolí, a mějte připravenou nádobu s vodou.
- Bezpečné ohniště by mělo mít hliněný podklad.
- K zapalování nebo udržování ohně nepoužívejte žádné umělé hořlaviny (např. benzín, petrolej apod.).
- Oheň je možné rozdělat **NEJBLÍŽE 50 M OD HRANICE LESA**, v blízkosti ohniště by se neměly nacházet žádné hořlavé předměty.
- Oheň **NIKDY NENECHÁVEJTE BEZ DOZORU!**
- Do ohně **NIKDY** nevhazujte žádné výbušné předměty nebo tlakové nádoby.
- Nakonec oheň uhasťte vodou a ohniště dobře zasypte hlinou.

Pokud se i při dodržení všech pravidel oheň začne šířit do okolí, okamžitě volejte hasiče na tísňových linkách 112 nebo 150!!!

Jak se chovat za bouřky

Bouřka je nebezpečná.

Blesk může způsobit požár, ale může také zranit a či zabít člověka nebo zvíře.

Pokud jste venku a blíží se bouřka, ukryjte se v **nebližší stabilní budově s bleskosvodem** (např. obchod, restaurace, zděná chata).

Za bouřky je bezpečným úkrytem i auto, autobus, traktor - prostě každé **uzavřené vozidlo na gumových pneumatikách**.

Za bouřky se vyhýbejte vyvýšeným místům a vodním plochám. **Nikdy se za bouřky nekoupejte ani nejezděte na loďce!**

Jak se chovat za bouřky

Za bouřky se nikdy **neschovávejte pod stromy nebo stožáry!**

Do vysokých objektů totiž blesk nejčastěji udeří.

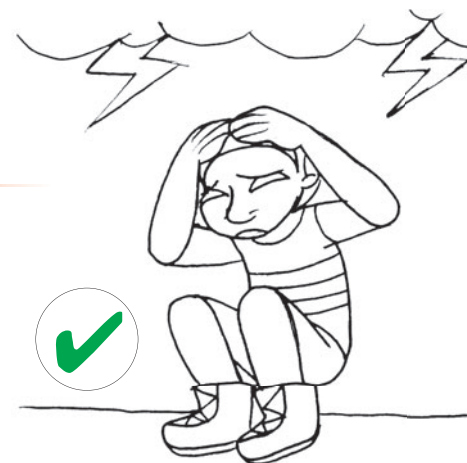

Za bouřky **neběhejte, nedržte v ruce nic kovového** - ani deštník.

Kovové věci fungují jako elektrický vodič a mohou přitáhnout blesk.

Pokud v blízkém okolí hrozí úder blesku a nemáte se kam schovat, **nelehejte si na zem.**

Nebezpečí přečkejte ve dřepu s nohama co nejbližší u sebe, obličej a hlavu si chraňte rukama.

Povodeň

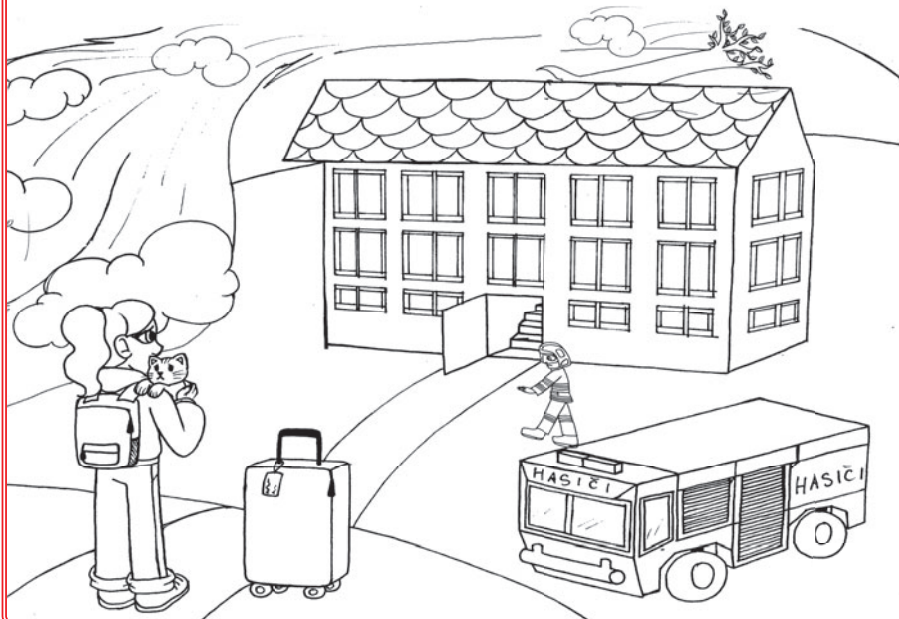
Při dlouhotrvajících deštích nebo na jaře při prudkém tání sněhu mohou vzniknout povodně. Voda při nich proudí ohromnou silou a může zaplavit ulice, domy nebo ničit mosty.

Co dělat když hrozí povodeň?

- Zavřít okna a dveře, uhasit oheň (svíčky, krb, kamna).
- Vytáhnout ze zásuvky elektrické spotřebiče, uzavřít přívod plynu, vody a elektrické energie.
- Přemístit se s cennými věcmi a domácími zvířaty do vyšších pater.
- Nevstupovat do míst ohrožených povodní, na mosty apod.
- Sledovat zpravodajství z ověřených zdrojů, nerozšiřovat nepravdivé nebo poplašné zprávy.
- Nevolávat paniku.

VŽDY POSLOUCHEJTE POKYNY HASIČŮ A DALŠÍCH ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK!

Během velkých povodní často dochází i k ohrožení zdraví a životů lidí. V těchto případech bývá nařízena **EVAKUACE** a je nutné nebezpečný prostor rychle opustit.

Evakuace

EVAKUACE znamená rychlé přemístění lidí, zvířat a věcí (v tomto pořadí!) z míst ohrožených nebezpečnou událostí na bezpečné místo, kde o ně bude postaráno.

Evakuaci nařizuje velitel zásahu, který řídí záchranné práce, starosta obce nebo hejtman kraje.

POKUD JE EVAKUACE NAŘÍZENÁ, KAŽDÝ JE POVINEN VÝZVY UPOSLECHNOUT, OHROŽENÝ OBJEKT NEBO ÚZEMÍ OPUSTIT A ŘÍDIT SE POKYNY ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK!

Hrozí-li evakuace, je třeba připravit s rodiči **EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO**, označené jménem a adresou, které bude obsahovat vše potřebné pro několikadenní pobyt mimo domov - vodu, jídlo, oblečení apod. - podobně jako když jedete na letní tábor. Vhodné jsou batohy, kufry nebo cestovní tašky.

Evakuační zavazadlo by mělo obsahovat:

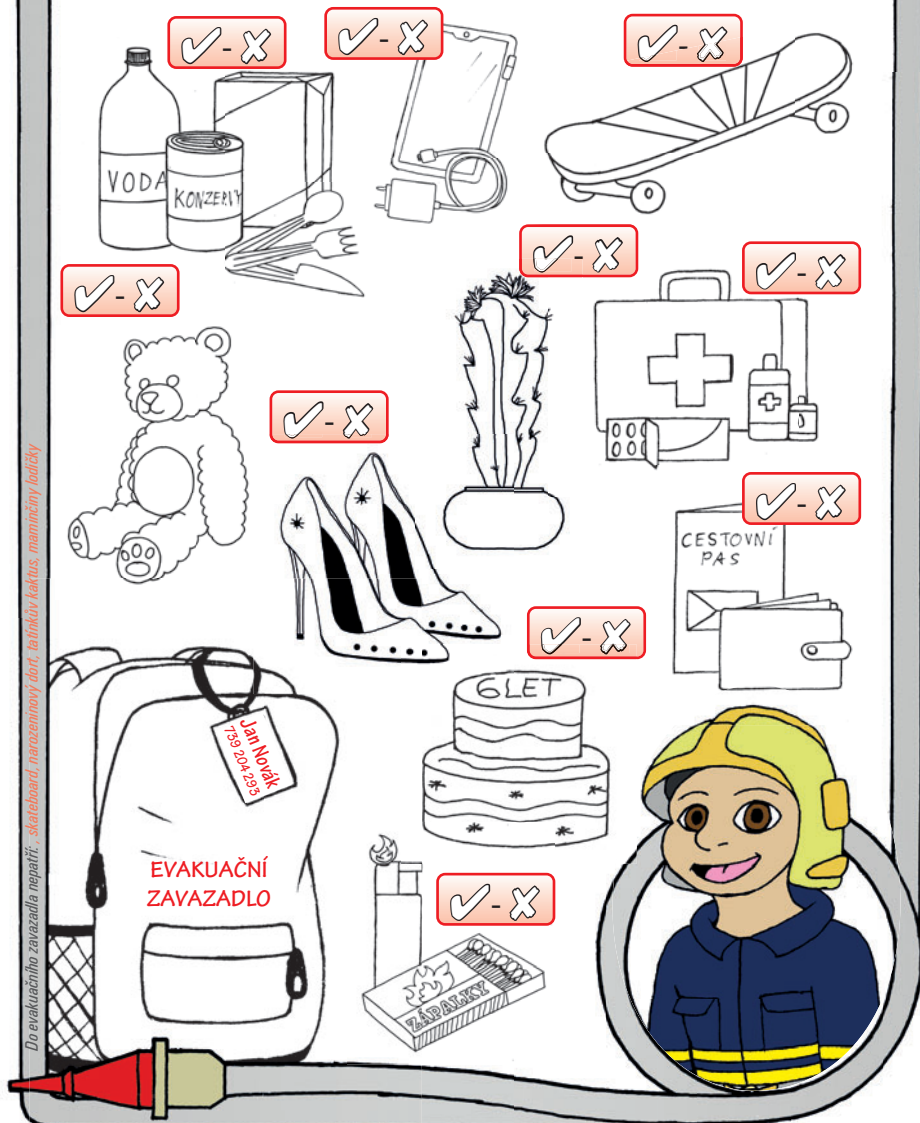
- Trvanlivé, dobře zabalené potraviny a pitnou vodu.
- Krmivo pro domácí zvířata, která se evakuují s námi.
- Talíř nebo misku, příbor, kapesní nůž a zápalky.
- Léky, pokud nějaké pravidelně užíváte.
- Osobní doklady, peníze, platební karty, smlouvy, cennosti.
- Toaletní a hygienické potřeby.
- Nabítený mobilní telefon, nabíječku, powerbanku, svítilnu, vhodné náhradní baterie.
- Náhradní oblečení s ohledem na roční období, spacák nebo příkrývku.
- Něco pro vyplnění volného času – knihu, hračku nebo společenskou hru.

DŮLEŽITÉ: Před evakuací dají rodiče malým dětem do kapsy bundy nebo mikiny cedulku se jménem dítěte, adresou a telefonními čísly rodičů.

Evakuační zavazadlo

Před evakuací děti pomáhaly připravit evakuační zavazadlo. Přinesly ale i věci, které do evakuačního zavazadla nepatří. Až je najdeš, označ je červeně X.

Topím se v rozvodněné řece

Při povodni se může stát, že i přes veškerou opatrnost spadnete do rozbourěné řeky.

To je velmi nebezpečné - ani výborný plavec nedokáže bojovat se silným proudem.

Co dělat?

- **Snažte se zachovat klid** - panika situaci jen zhorší.
- **Nejdůležitější je dýchat** - snažte se udržet hlavu nad vodou.
- **Šetřete síly** - nesnažte se plavat proti proudu, je silnější a zbytečně se vyčerpáte.
- **Plavte s proudem**, držte hlavu nad vodou a dýchejte.
- Pokud rozvodněná řeka unáší třeba spadlý strom, **snažte se ho opatrně chytit a tak si odpočinout**.
- **Snažte se zastavit** - chytit se větve nebo stromu naklánějících se nad vodu, lávky, mostního pilíře apod.
- **Upozorněte na sebe někoho na břehu** - volejte "POMOC", mávejte rukama apod.

V zimě

Zima je bezvadné roční období, napadne sníh, můžeme sáňkovat a lyžovat, během vánočních prázdnin si vy i rodiče odpočínáte od školy.

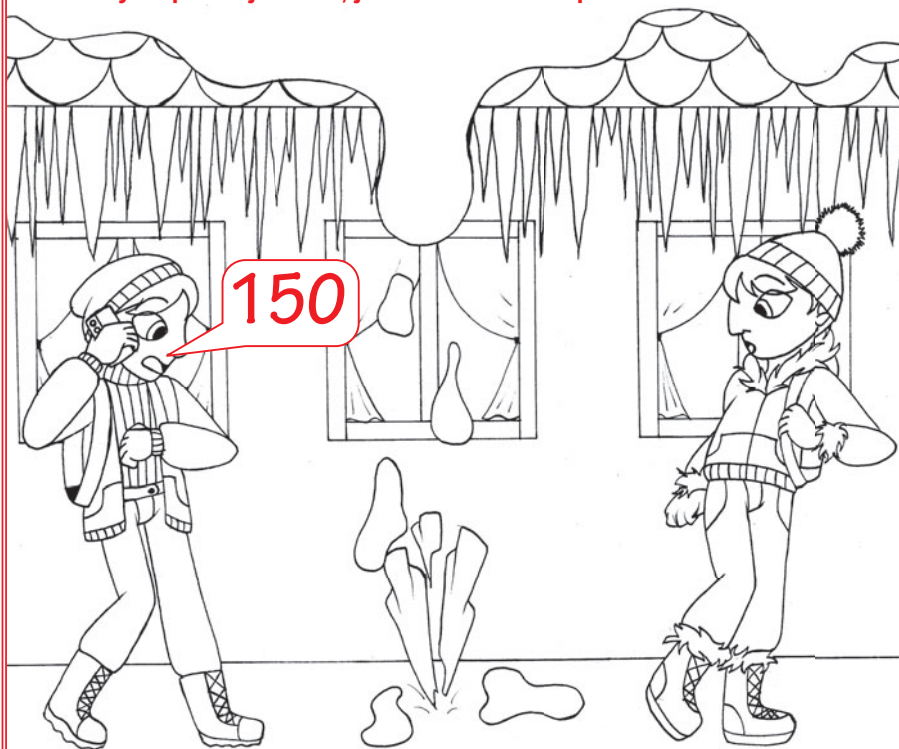

V zimě ale jsou i nebezpečné situace typické pro toto roční období.

Hlavně ve městech představují velké nebezpečí **RAMPOUCHY**, které visí ze střech. Pokud se utrhnou a spadnou někomu na hlavu, způsobí mu vážné zranění. Stejně nebezpečné jsou **velké vrstvy sněhu** na šikmých střechách. Během oteplení sklouznou a s velkou rychlostí spadnou dolů na zem.

Proto je nutné **rampouchy a sníh ze střech odstranit**. Pokud tedy uvidíte, že ze střechy padají nebo mohou spadnout rampouchy či sníh, upozorněte na to někoho dospělého nebo přímo **zavolejte na linku 150**.

Když jdeš v zimě po chodníku - třeba cestou do školy, vždy se podívej vzhůru, jestli nehrozí nebezpečí!

Bruslení na rybníku

Kromě sáňkování a lyžování má hodně z vás rádo bruslení. Ve většině měst jsou zimní stadiony a umělá kluziště. Ale co třeba rybníky? Ty přece také v zimě zamrzají, tak proč si na nich neza hrát hokej nebo se jen v botách nesklouznout? To se může zdát jako dobrý nápad, **ALE ...!!!**

Co dělat, aby bylo bruslení na přírodní vodě bezpečné:

- Nikdy nechodte na rybník nebo jezero bruslit sami, ale **vždy v doprovodu dospělého**.
- Nevstupujte na led, dokud se nepřesvědčíte o jeho dostatečné síle a pevnosti (**bezpečná síla ledu je minimálně 15 cm a led má mít namodralou barvu**).
- Mějte na paměti, že **tloušťka ledu není po celé ploše stejná**, zeslabený led bývá zejména v místě přítoků, odtoků a tam, kde jsou v ledu různé nečistoty, např. listy.
- Zeslabení a otvory v ledu mohou být způsobeny i uměle, aby ryby pod ledem mohly dýchat. **K takovým místům se vůbec nepřibližujte !!!**
- Pokud při vstupu na led slyšíte praskání, **ihned se vraťte zpátky na břeh**. Zvýšené opatrnosti dbejte na ledu pokrytém sněhem - může skrývat praskliny nebo jiná nepříjemná překvapení!
- Jestliže se někdo z vás i přes veškerou opatrnost probořil ledovou plochou a ocitl se tak v ohrožení zdraví a života, **neprodleně volejte na linku 150 nebo 112!**
- Mluvte s postiženým kamarádem, ale **sami se nevystavujte zbytečnému nebezpečí**. Pokud je to ve vašich silách, můžete pomoci podáním hokejky, větve nebo provazu a tak se snažit vytáhnout kamarádovo tělo z vody na led.

POZOR: Na nebezpečném ledu je třeba se pohybovat plazením a rozložit tak co nejvíce svoji hmotnost na ledové ploše (např. s pomocí žebříku, lyží, bobů apod.).

112

I kamarád, kterého vytáhnete z vody, se musí do bezpečí odplazit nebo odkutálet, aby se znovu nepropadl.

Otestuj svoje znalosti

Zaškrtni jednu z odpovědí, která je správná.

1. Co jsou to živelní pohromy?

- A) Nepořádek, který vznikne po oslavě narozenin.
- B) Mimořádné události způsobené žáky svým nevhodným chováním.
- C) Mimořádné události způsobené přírodou.

2. Proč se při mimořádné události musíme chovat podle pokynů záchranářů?

- A) Aby nás záchranáři pochválili.
- B) Abychom udělali radost rodičům.
- C) Aby nevznikl chaos a panika a abychom si neublížili.

3. Při jednoduché popálení do velikosti dlaně:

- A) Namažu popálené místo masťou na poranění.
- B) Přiložím na popálené místo obvaz.
- C) Budu popálené místo ochlazovat (nejlépe tekoucí studenou vodou), dokud se nezmírní bolest.

4. Pokud vznikne požár:

- A) Nikdy se ho nesnažím uhasit, každý požár mě ohrožuje.
- B) Za každou cenu se ho snažím uhasit, abych zabránil škodám.
- C) Snažím se hasit pouze v případě, že mi nehrozí žádná nebezpečí. Vždy ale volám neprodleně hasiče.

5. Hoří-li na tobě oblečení:

- A) Zastavím se, lehnu si a kutálím se po zemi jako při válení sudů, dokud se oheň neuhasí, obličej si chráním dlaněmi.
- B) Křičím: „Hoří!“ a utíkám pro pomoc.
- C) Čekám do příjezdu hasičů.

6. Vyber skupinu, kde jsou všechna čísla tísňového volání správná:

- A) 150, 157, 158, 112
- B) 155, 112, 154, 150
- C) 112, 158, 150, 155

7. Při evakuaci (opuštění nebezpečného prostoru) je zapotřebí řídit se:

- A) Pokyny kamarádů.
- B) Pokyny záchranářů a dospělých osob.
- C) Pokyny staršího sourozence.

8. V hořícím domě sis zapomněl školní tašku:

- A) Ihned se pro ni vrátím.
- B) Do hořícího domu se nevracím.
- C) Pošlu pro ni kamaráda.

Správné řešení: 1C, 2C, 3C, 4C, 5A, 6C, 7B, 8B

Otestuj svoje znalosti

Zaškrtni jednu z odpovědí, která je správná.

1. Které činnosti by mohly způsobit požár?

- A) Úklid pokoje, utírání prachu, sledování televize.
- B) Házení prskavek z okna, odpalování ohňostrojų.
- C) Čtení knihy, hra na počítači, psaní domácího úkolu.

2. Může způsobit velký požár odhozená zápalka?

- A) Ano.
- B) Ne, vznikne pouze malý ohýnek.
- C) Ne, zápalka ihned zhasne.

3. Vyber možnost, kdy hrozí riziko požáru u všech činností:

- A) Rozdělávání ohně v lese, sbírání borůvek v lese, hra se zapalovačem.
- B) Zapalování prskavek, sledování televize, kouření v posteli.
- C) Vypalování suché trávy, zapnutá žehlička bez dozoru, vypouštění lampionů štěstí.

4. Můžeš rozdělávat oheň v lese?

- A) Ano, pokud teče v lese řeka nebo potok.
- B) Ne, v lese je to zakázáno.
- C) Ano, pokud oheň ohraničím kameny.

5. Kdy nemůžeš požár hasit vodou?

- A) Když je v blízkosti elektrické zařízení.
- B) Když se jí bojím.
- C) Když by mohla voda poničit majetek.

6. Ohniště zakládáme:

- A) Kde chceme a hodí se nám to.
- B) V dostatečné vzdálenosti alespoň 50 m od lesa.
- C) Přimo v lese, je tam dost dřeva.

7. Kdo může způsobit požár?

- A) Domácí zvířata.
- B) Jen dospělí.
- C) Děti i dospělí.

Správné řešení: 1B, 2A, 3C, 4B, 5A, 6B, 7C

Závěrem pár slov k dospělým

Všichni rodiče si přejí, aby se jejich děti doma cítily dobře a bezpečně.

I když se snažíme, občas zapomínáme na některé drobnosti, jejichž zanedbání může vést k nehodám s dalekosáhlými následky. Proto bychom vám chtěli připomenout několik základních pravidel, která je dobré dodržovat:

- Máte-li doma detektory kouře, nezapomínejte kontrolovat a vyměňovat baterie. Mějte doma aspoň jeden funkční hasicí přístroj.
- Odstraňte z dosahu dětí zápalky a zapalovače. Vysvětlete jim, že to nejsou hračky.
- Nenechávejte bez dozoru hořící svíčky a prskavky, buďte zvláště opatrní, jsou-li v rodině malé děti a domácí zvířata.
- Nikdy neumísťujte hořící svíčky a prskavky blízko hořlavých materiálů (záclony, ubrusy apod.).
- Nejlepší prevencí požárů vzniklých v souvislosti s kouřením je – nekouřit. Pokud si cigarety nedokážete odříct, dbejte na to, abyste nekouřili v přítomnosti dětí. Nenechávejte hořící cigarety bez dozoru, nekuřte v posteli.
- Neodhazujte nedopalky na zem, zejména v přírodě. Právě odhozené nedopalky jsou častou příčinou požárů.
- Máte-li doma malé děti, používejte při vaření zadní plotýnky, kam malé dítě nedosáhne.
- Používejte na spotřebičích dětské pojistky.
- Máte-li doma malé děti, nenechávejte bez dozoru horkou kávu nebo čaj.

Mluvte s dětmi přiměřeně k jejich věku o situacích, které mohou ohrozit jejich bezpečnost, zdraví i život. Malým dětem vysvětlete, že oheň není na hraní. S teenagery mluvte o rizicích, která hrozí při různých módních experimentech, a o tom, že to, co jim může např. na TikToku připadat lákavé a úžasné, může být ve skutečnosti velice nebezpečné. Je jasné, že debata s teenagery o sociálních sítích je pro rodiče testem trpělivosti a sebeovládání, ale co bychom neudělali pro bezpečnost našich dětí ...

A nakonec ještě jeden apel – nepodceňujte možná nebezpečí a znejte pravidla první pomoci při popáleninách a opařeninách, zvláště u dětí. Na internetu najdete webové stránky, které se přímo touto a podobnou tematikou zabývají, můžeme uvést např. www.bolito.cz, www.70stupnu.cz nebo www.elektrickyoblouk.cz.

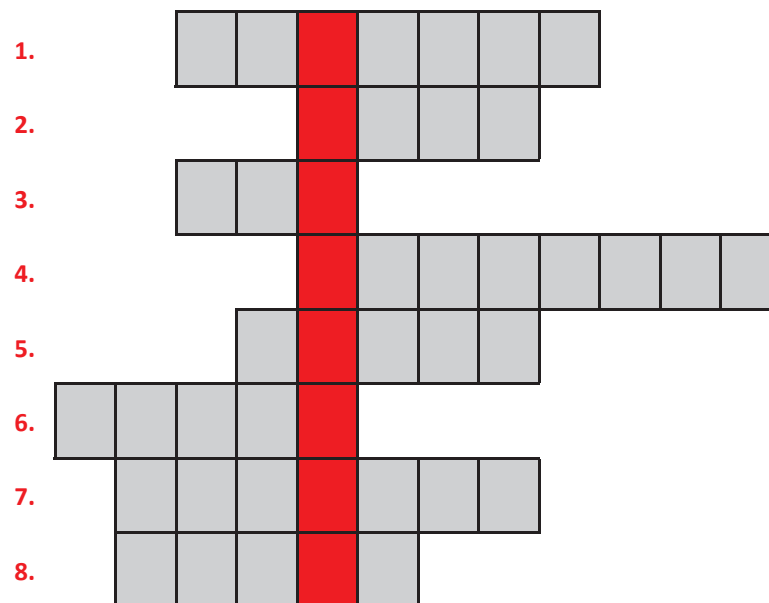
Víš jak se nazývá ...

Během nebezpečných událostí, jako jsou požáry nebo povodně, často dochází k ohrožení zdraví i životů lidí.

V těchto případech bývá nařízeno rychlé opuštění nebezpečného prostoru a přesunutí na bezpečné místo.

Víš, jak se nařízené opuštění nebezpečného prostoru nazývá?

Odpověď najdeš v tajence.

1. Snáší vajíčka.
2. Žijí ve smečkách.
3. Kamarádka maxipsa Fíka.
4. Potřebuješ ho, když máš rýmu.
5. Oblékáš si ji v zimě.
6. Má to třešeň, švestka, broskev ...
7. Pořadí písmen.
8. Velká vousatá ryba.

Opuštění nebezpečného prostoru se nazývá EVAKUACE

RESCUE CAMP

Rescue Camp představuje specifickou vzdělávací aktivitu pro mladé hasiče ve věku 13 – 18 let, která splňuje charakter rozvoje kompetencí k vedení a týmové spolupráci a zároveň v našich řadách rozvíjí znalosti a schopnosti instruktorů a vedoucích Mladých hasičů.

SH ČMS při pořádání **RESCUE CAMPŮ** spolupracuje v lektorské oblasti s učiteli, lektory Hasičského záchranného sboru, Policie ČR, Armády ČR, Záchrané služby ČR, Vodní záchranné služby ČR i Českého červeného kříže.

Tematickou náplň této vzdělávací aktivity představuje především:

- Integrovaný záchranný systém a jeho složky.
- Prevence v požární ochraně a ochraně obyvatelstva.
- Záchrana osob ve vodě a ve výškách.
- První pomoc, psychosomatická pomoc.
- Technické prostředky a základní taktické postupy v požární ochraně (mimořádné situace).

ZÁVOD HASIČSKÉ VŠESTRANNOSTI A BRANNOSTI (ZHVB)

Závod hasičské všestrannosti a brannosti je volnočasová aktivita **SH ČMS** pro mladé hasiče, která si klade za cíl získávat a upevňovat všestrannou pohybovou zdatnost dětí a mládeže, prohlubovat jejich znalosti a osvojovat si základní informace v oblasti požární ochrany a ochrany člověka za mimořádných událostí.

Soutěží se v disciplínách:

- Střelba ze vzduchovky • Hod na cíl • Uzlování •
- Brannost • Požární ochrana • Orientace v terénu • Základy první pomoci •
- Ochrana obyvatelstva • Orientace v přírodě •

Aktivita je určena pro pětičlenné hlídky mladých hasičů od 3 do 18 let, ale i dětí a mládeže neorganizovaných v SH ČMS (školy, DDM a další organizace).

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS)

Spolehlivost, Hospodárnost, Činorodost,
Morálka, Spolupráce

- i těmito atributy lze definovat nejpočetnější spolek
v České republice s širokým rozsahem aktivit.

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
má čtyři rovnocenné hlavní cíle činnosti:

Pomoc obcím v oblasti požární ochrany
a Integrovaného záchranného systému,
na úseku represe, kde z řad svých
členů vyhledává členy jednotek sborů
dobrovolných hasičů obcí. Důležitá
je i prevence, kde je pozornost směřována
zejména na preventivně výchovnou činnost,
která je součástí celkového vzdělávání členů
SH ČMS, ale i širší veřejnosti.

Dobrovolnictví, zde se jedná především
o úsek ochrany obyvatelstva se
zakomponováním prvků krizového řízení,
organizování odborných školení, seminářů
a výcvikových kempů.

Mimoškolní práce s dětmi a mládeží, kde
vedle tradičních volnočasových aktivit
a vzdělávání se mladí hasiči ve svých
kolektivech zaměřují i na environmentální
činnosti či charitativní akce a další.

Sportovní činnost, zaměřená na hasičský
sport v jeho obou odvětvích:
požární sport a klasické disciplíny CTIF
(mezinárodní výbor pro prevenci a hašení požáru).

Mezi **další aktivity sdružení** patří
všeobecná spolková činnost,
tj. vnitroorganizační záležitosti,
komunikace s veřejností, informační
technologie a ekonomika.

HASIČ Tonda si ví rady

POŽÁRNÍ OCHRANA A OCHRANA OBYVATELSTVA

Děkujeme

všem firmám
a jednotlivcům,
jejichž příspěvky
umožnily vydání
této publikace.

